

Lankhorst e. a.

zonder van de Minister van Justitie. Via u, mijnheer de Voorzitter, richt ik mij tot de verdedigers van het voorstel. Gaarne zal ik van hen vernemen, of zij misschien inmiddels van de Minister van Justitie hebben vernomen, wanneer de betreffende wijziging van het Burgerlijk Wetboek kan worden verwacht.

De heer **Visser** (P.v.d.A.): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan mij aansluiten bij een groot deel van datgene, wat de vorige spreker reeds heeft gezegd. Ik meen de beide indieners van het voorstel te mogen complimenteren met hun initiatief. Zij zijn erin gesprongen, toen op een gegeven ogenblik bleek, dat de Regering niet tijdig genoeg kon klaarkomen met zeer eenvoudige voorzieningen; of een wijziging van het Burgerlijk Wetboek of – dit is wellicht een iets meer ingrijpende aangelegenheid – regeling van de onderhavige kwestie door middel van de sociale huurwet. Het is inderdaad een feit, dat in vele wetten – dit geldt zeker voor het Burgerlijk Wetboek – een aantal artikelen voorkomt, waarvan niemand zich vermoedelijk kan herinneren, dat zij ooit eens zijn toegepast. Ik meen dan ook, dat het kwantitatieve aspect, dat wordt beoogd, niet het belangrijkste is en dat het vooral gaat om het kwalitatieve aspect van de wet. Het gaat erom, dat deze wet, wanneer zich op een gegeven ogenblik iets onrechtmatigs of onrechtvaardigs dreigt voor te doen, het mogelijk maakt, dat het zich niet meer kan voordoen. Ik vind het niet interessant, of het om één ingezetene of een miljoen ingezetenen van het Koninkrijk gaat. Het principe behoort bij de wetgeving niet op de kwantiteit, maar op de kwaliteit gericht te zijn.

Gememoreerd is reeds, dat het voorstel in gemeen overleg met de Tweede Kamer tot stand is gekomen. De vraag, of wij met de wijzigingen zo gelukkig moeten zijn, is vers twee. Mijn fractie stelt zich in ieder geval op het standpunt, dat het te betreuren is, dat uit het gemeen overleg naar voren is gekomen, dat thans niet meer de termijn prevaleert, maar het aantal malen, dat een beroep op de kantonrechter wordt gedaan. De geachte afgevaardigde de heer Van den Bergh herinnerde eraan, dat een aantal wijzigingen is aangebracht. Dat zij zo gelukkig zijn, heeft de geachte afgevaardigde gelukkig niet vermeld.

Mijnheer de Voorzitter! Ik ben misschien iets minder schroomvallig dan de vorige spreker en ik wil over uw hoofd heen rechtstreeks aan de beide aanwezige bewindslieden vragen, of zij met uw medewerking wegen kunnen vinden om op de volgende vraag een antwoord te geven. Is een spoedig plaatsing van de wet in het *Staatsblad* te verwachten?

De heer **Tonnaer** (P.P.R.): Mijnheer de Voorzitter! De aanleiding tot het feit, dat de heren Van den Doel en Wierenga met dit initiatief-ontwerp zijn gekomen, is hierin gelegen, dat de herziening van de relatie tussen huurder en verhuurder in het Burgerlijk Wetboek tot nu toe is uitgebleven. Ik meen te kunnen zeggen, dat het teleurstellend is, dat de voorstellen, die daartoe moeten strekken, nog niet zijn ingediend. Daardoor is inderdaad de leemte ontstaan, waarover reeds is gesproken en die de heren Van den Doel en Wierenga met hun ontwerp hopen op te vullen. Dit kan m.i. positief worden gewaardeerd, omdat het aantal gevallen, dat van de nadere regeling kan profiteren, al is dit op het ogenblik weliswaar misschien nog betrekkelijk beperkt, in beduidende mate kan toenemen, naarmate het liberalisatiebeleid zich over grotere delen van het land uitstrekt en ook omdat de gevallen, die baat vinden bij deze wijziging, in het algemeen behoren tot de categorie van de economisch zwakkeren. Om die reden is het initiatiefontwerp van beide heren mij bijzonder sympathiek.

Er is reeds gesproken over de behandeling van het ontwerp in de Tweede Kamer en over de wijze, waarop het door de heer Wiegel en anderen is geamendeerd. Ik ben het eens met de opmerking, die al is gemaakt, dat die amendering slechts voor een deel een verbetering is. Voor zoveel de be-

Tonnaer e. a.

drijfspannen in de nadere regeling zijn betrokken, akkoord, maar dat men het aantal keren, dat men naar de kantonrechter kan gaan, heeft beperkt tot drie en daardoor in feite de mogelijkheid heeft gecreëerd dat de maximale termijn van ontruimingsbescherming minder zal zijn dan drie jaar, vind ik een verslechtering. Wat de kern van het voorstel betreft, mijnheer de Voorzitter, ik meen dat die door de amendementen niet is aangetast. Er wordt op een voortreffelijke wijze in een leemte voorzien en de ontruimingsbescherming, die de huurders op dit moment genieten, wordt uitgebreid. Dat zie ik als de kern van het ontwerp en ik meen, dat die is gehandhaafd.

De heer **Van den Doel** (P.v.d.A.): Mijnheer de Voorzitter! Gaarne wil ik deze Kamer danken voor de spoed, waarmee zij dit wetsontwerp heeft willen behandelen. Ook ben ik de Kamer bijzonder erkentelijk voor de welwillendheid, waarmee zij ons vandaag tegemoet is getreden. Ik zou haast zeggen: deze welwillendheid was bepaald groter dan die, waarmee deze Kamer Minister Schut tegemoet pleegt te treden.

De heer Van den Bergh heeft gezegd: Eigenlijk zou de heer Wiegel hier ook achter de tafel moeten zitten, want hij heeft een belangrijk aandeel gehad in de totstandkoming van dit wetsontwerp. Ik herinner mij dan toch de beroemde datum 23 december 1968, waarop hier ook een wetsontwerp werd behandeld, dat mede een produkt was van de heer Wiegel, omdat het door zijn amendering drastisch was gewijzigd. Toen zei de heer Van den Bergh, dat zoveel onvolkomenheden en onrechtvaardigheden in die wet zaten, dat de middelen zo onvolkomen en slecht waren, dat zij beslist het doel niet konden heiligen. Mijnheer de Voorzitter! Ik verheug mij erover, dat de heer Van den Bergh thans over het werk van de heer Wiegel een aanmerkelijk milder oordeel velt dan enige tijd geleden en dat hiermede dus de problemen tussen de Eerste- en Tweede-Kamerfractie van de V.V.D. zijn opgelost.

De heer **De Wilde** (V.V.D.): Dat is een wonderlijke vorm van generaliseren! Het was toen een heel ander onderwerp.

De heer **Van den Doel** (P.v.d.A.): Het gaat steeds over huren.

De heer **De Wilde** (V.V.D.): Dat is een breed terrein.

De heer **Van den Doel** (P.v.d.A.): Intussen hebben de heren Lankhorst en Tonnaer – ik ben er bijzonder erkentelijk voor, dat zij ons de eer hebben willen aandoen om hun maidenspeech in deze Kamer aan dit wetsontwerpje te wijden – erop gewezen, dat er in wezen helemaal niets is veranderd. Dat klopt ook. De memorie van toelichting, die destijds is ingediend bij het initiatiefwetje in de Tweede Kamer, had ongewijzigd kunnen worden ingediend als toelichting bij het wetje, dat naar de Eerste Kamer is gegaan. Het gaat met name om de zin – dat is de gehele motivering van het wetsontwerp:

„Deze noodvoorziening houdt in, dat de maximaal mogelijke termijn van uitstel van ontruiming van woningen verlengd wordt van twee tot drie jaar.”

Dat is de essentie van het wetsvoorstel.

Door verschillende sprekers werd eraan getwijfeld, of wel van een noodsituatie sprake was. Met name de heren Van den Bergh en Kraaijvanger hebben daaraan enige woorden gewijd. Mijnheer de Voorzitter! Het is maar net, wat je onder een noodsituatie verstaat. In de memorie van toelichting, aan de Tweede Kamer gezonden, staat:

„Dat betekent dat de maximaal mogelijke termijn van uitstel van ontruiming in de maanden na 1 oktober 1969 voor steeds grotere aantallen bewoners van huurwoningen zal verstrijken.”